

Žmogaus laikysena prėmės akivaizdoje

Kiekvienas žmogus prėmės sampratą suvokia skirtinai. Vieniems tai liga, stichinė nelaimė ar darbo praradimas, o kitiems - karas, terorizmas ir nutautejimas. Vis dėlto vieni pasakyty, kad visais laikais prėmė buvo suprantama skirtinai, ir tai yra natūralu, nes žmogus yra labai dramatiškas pūgimėlis, tačiau mano manymu, žmonės kurie gresmy įžvelgia praradę darbo vietą, nesuvokia galimos situacijos reikštumo. Kokia yra žmogaus laikysena gresiant didžiulių gresmei: ar jis gali išlikti stiprus ir susitinkyti su likimu, ar suranda lengviausią išeitį iš savo padites, net jeigu turėtų išduoti viską, kaip labiausiai myli?

Apie gresmy ir žmogaus laikyseną prėmės akivaizdoje, kaip XXa. pirmosios pusės poetai, drameių, prozininkai, modernizmo epochos alstovas Balys Suropas Memuary knygoje „Dievy miskai“, veiksma vyksta antrojo pasaulinio karo metais, per nacių okupaciją. Paprindinių kūrinio veikijas, profesorius, yra aprašytinamas jaunimo nuteikinėjimu neiti tarnauti į lietuvišką SS legioną. Šiuo motyvu pasakotojas yra ištremiamas į štuthofo koncentracijos loipą, kur pamalo didžiulę prėmę prorasti savo žmogiškias vertėbes. Fiziskai ne itin stiprus vyras gauja daug sunkaus darbo miske, tačiau vienq dienq prie jo priėjus kita kalinojus atskleidžia darbo lazeriję esmę: „Tai labai didelis mokslo.

ji moki judite - ir kad nėko nepadarystum, nejentum jėgų, savo nevargintum - ir musi nepautum!“

Gavys tokias vertingas pamokas pasakotojas suprato kaip reikia išgyventi į pajuto, kad cia dar yra žmogiškumo neprieraudusiai žmonių, kurie yra pačiuosų padili. Profesorius laikui būdant iš eilinio, kelinus rauančio kalino tampa oriu, nenešojančiu kepurę, nusipeleiniusi savo darbu lazerio kaitinėje, žmogumi. Apskritai, nei viena, lie-

tubis netapo lapevio priūnų žygij, atvirkščiai - jie savo
vienybe, sumanumu ir darbštumu užsitarėavo
„garbes kalinų“ vardo. Jie netik išlika stiprus,
bet ir susitaikę su likimui taudo iš gyvenimo iš-
gaudi visq kas tik įmanoma. Balsys ūgiogą laiške
savo įmonai V. Suopenei rašė: „Aš išmokau žūrėti
i pasaulį su išminties rypseną.“

Deja, ne visi įmonės akis į akį susidūgį su prėme
sustiprėja. dabai elpno įmopus pavizdys yra Salo-
niuja Nėris. dietuvas okupacijos metu ji buvo pas-
kirta valstybės liudijies seimo atstove, išrinkta AT
deputate, kad atstovautų mūsy valstybės norą būti
prisiungtai prie SSRS. Tokioms svarbiomis pareigomis
vykdinti ji buvo paskirta, nes be abejonių buvo
viena geriausiai to metu poetė. Tarybų Sąjungoja
paskyrė parašyti poemą, gairbinancią Stalingr.

Nėris taip iš padarė. Tokiu savo gestu ji išdavė savo
teyrą, ir visa tai padarė dėl geresnio gyvenimo.
Juk Tarybų Sąjungoje ji buvo nesipelnusi garbes
motoris. Dar viena puošlis, kodėl „sovietinė lati-
tingala“ neprižiūrėjo, buvo jös romanas su SSRS
pareigūnu. dietuvoje ji turėjo išrygti į kartu su jiu
susilaikusi sūnaus. Todėl S. Nėris išdavė ne tik
savo gintagį kraštą, bet ir žemę. Pries mirtį, neva
supratusi kokių didžiulų klaicigų padarė, ji parašė
daug kūrinii apie dietuvaq ir jos projį, apie tai
kaip gailisi savo sprendimą. Taigi, jausdama
prėmę dėl savo gyvybės, įmopus galė išduoti netik
risky dėl labiausiai myli, bet iš savo paties
jsitikinimus.

Apibendrinama norėčiau pasakyti, kad
kilčienu įmopus gyvenimas yra pienas
jvaičiausiai prūsmių. Jeigu asmuo gimi doro,
bado, maro ar okupacijos metais, jis susidurs
su didesne mirika, tacių džiavnai maros, kai-
dieničkos bėdos lygiai taip pat parodo tikroji
īmopus veidą. Akivaizdu, kad įmopus verks-
mai prūsmes akivaizdoje paprasciausiai išryš-
kina asmens ydas iš atskleidžia tikrosias verty-
bes, bet jo paties nepakeičia.